

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
nr. 30,
plaza mare nr. 30.
Manuscrisurile nu se
returnează.
INSERATE
Se plătește în avans la
Administrația în
bani și la următoarele
BIBLIOTECA DE ANUNȚURI:
Nr. 1: N. Dukes Nachf.,
Angenfeld & Emeric Los-
sch, Kärnthnerstr. 10, V.
Nr. 2: Nachf. Anton Ooppelik,
Kärnthnerstr. 10, V.
Nr. 3: K. V. Gold-
stein, Bernat, Julius
Klein (VII Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
Căsuțe de 10 rânduri pe o coloană
pentru o publicare. —
Căsuțe mai dese după tarife
speciale. — RECLAME pe
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

"GAZETA" iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrația, Piața mare.
Tergul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu anul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — ATĂT abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 104.

Brașov, Sâmbătă 11 (24) Mai.

1902.

doilea period al campaniei.)

VIII.

Am amintit în cele premerse, încă înainte de conchiemarea conferinței naționale din Iulie 1893 guvernul unguresc puse la cale urmărirea judecătorească pentru memorandum. Încă în toamna anului 1892 Eugen Brote a fost chemat înaintea judecătorului de instrucție din Sibiu, care i-a comunicat, că i-s'a intentat proces de presă pentru publicarea răspândirea memorandumului. Instrucția a decurs mai multe luni de zile numai contra lui Brote, care era considerat, că a agitat prin tipar, dér pe la sfârșitul lui Mai 1893, în urma declarațiilor acestuia, că răspândirea și publicarea memorandumului s'ar fi făcut pe baza unei decizii a înregulului comitet în ședințele din 25 și 26 Martie, urmărirea judecătorească s'a estins și asupra celorlalți membrii ai comitetului și deja cu vro 2—3 săptămâni înainte de convocarea conferinței au fost ascultați toți de arin- doul. Cu ocaziunea opririi ținerii conferinței pe ziua de 9 Iulie, termenul primei ei convocări, primarul orașului Sibiu între motivele produse spre justificarea ordinului de oprire a înregistrat în primul rând faptul urmării criminale, ce a fost introdusă contra comitetului executiv din cauza tipăririi și răspândirii memorandumului.

Tote semnele indicau așa-dér intențiunea hotărâtă a guvernului de a ataca prin darea în judecată a tuturor membrilor din comitetul central inasăși organizațiunea partidului nostru național. Era de prevădută deci, ca o urmare firească a procesului monstru intentat, paralisarea conducerei lui.

*) A se vedea N-rii 89, 91, 95, 98, 100, 101, 103 în „Gaz. Trans.“ și articolul „Cine a spart solidaritatea?” din „Gaz. Trans.“ Aprilie 1902.

În situațiunea acésta, pe care însuși comitetul o numia în scrisoarea sa de convocare „precară“, o mare îngrijire cuprinse pe toți bărbații cu judecată serioasă. Era în prima zi a conferinței, după ședința întâiu, al căreia senin fusese conturbat de nuorul urit al uneltirilor pătimase de clică, ce se dădura pe față deja dela început când ne întrunirăm, un număr însemnat de bărbați independenți, la o consultare intimă.

Acésta consultare memorabilă s'a ocupat numai de marea cestiune a solidarității și de situațiunea precară a partidului. A fost un schimb de vederi sincer, purtat de sollicitudinea pentru interesele cauzei celei mari și ridicat peste pasiunile mici ale zilei. La discuțiunea, ce a fost foarte viuă, au luat parte între alții și Dr. A. Mocsonyi, Vincențiu Babeș, Fr. Hossu-Longin, Brediceanu, directorul „Gazetei“ și alții. Era temere, că încercarea, ce au făcut-o în dimineața zilei agenții „tribuniști“, de-a produce scandalul la întrunire, se va repeți. Am convenit însă cu toții unanim, că ori-ce s'ar întempla, principiul solidarității trebuie susținut și apărut cu totă abnegarea.

Cu privire la situațiunea partidului, luă cuvântul mai întâiu directorul „Gazetei“ și atrase atențiunea asupra faptului, că prin estinderea procesului pentru memorandum asupra totalității membrilor din comitet, partidul nostru este amenințat eventual a rămâne fără conducere și că, prin urmare, se impune ca o datorie de partid și națională de a avertisa pe comitet și a-l invita să facă tot posibilul pentru a preveni unei asemenea eventualități. Er singurul mijloc de a-o pute preveni, crede a fi acela, ca conferința de față să alégă un comitet, care din momen-

tul când ar fi dat în judecată comitetul actual, să-l pótă înlocui cum se cuvine cu totă îndreptățirea și autoritatea. Propuse deci ca doi séu trei dintre delegații prezenți ai conferinței să mérégă la președintele Dr. Rațiu să-l róge a convoca pe toți membrii comitetului, căroră apoi să le espună cu totă francheta părerea și dorința de mai sus.

Propunerea se cumpeni și se primi, apoi se hotărî unanim să fie însărcinați cu acésta misiune Dr. Ales. Mocsonyi, Vincențiu Babeș și directorul „Gazetei“. Președintele comitetului, incunosciințat, adună în grabă pe membrii comitetului în locuința sa, unde s'a ținut importanta și interesanta constătuire.

După ce se prezentaseră aproape toți — abia decă vor fi lipsit doi séu trei, cari au fost împiedecați de a lua parte — Dr. A. Mocsonyi espuse cu multă claritate scopul, pentru care veniserăm, arătă, că marele interes al organizațiunei partidului nostru pretinde să se ia de cu vreme măsură de precauțiune, accentuând, că conferința nu numai că singură le pótă lua, dér e chiar datóre a le lua, ceea ce însă firesce numai cu învoirea comitetului se pótă efectui. Pentru a nu da naștere la nici un fel de bănuială Dr. A. Mocsonyi adause: Nu pretindem, ca d-vóstră la alegerea comitetului, ce va fi chemat a suplini eventual comitetul actual, să țineți sémă și de cei cari la conferința trecută n'au votat pentru prezentarea Memorandumului, ci să alegeți pe aceia, în cari veți ave cea mai mare încredere, dér se nu întârziati a lua acésta măsură, ce se impune în împrejurările de față cu necesitate!

Părerile membrilor comitetului erau la început mai mult séu mai puțin rezervate. Din momentul însă

când a sosit Eugen Brote — care întârziase puțin — s'au schimbat șansele cu desevirșire în defavorul propunerii noastre. C'un aer de diplomat consumat Brote a însărat contra-argumentele sale, cari culminau în afirmarea, că guvernul unguresc prin inițiarea urmării judecătorești a întregului comitet ar încerca numai marea cu degetul, că nu va îndrăzni în cele din urmă a duce la sfârșit acest proces-monstru. Și ca să dea și mai mare greutate cuvintelor sale făcu să întrevădem, că densusul are informațiuni chiar din isvor diplomatic.

Incolo contra-argumentul, pe care călăreau mai mult nu numai Brote, ci și Lucaciu, Coroianu etc. era, că prin alegerea unui comitet suplent s'ar arăta neîncredere față de actualul comitet.

Inzadar li-s'a repliat din parte-ne, că măsura contemplată de noi n'are a face nimic cu cestiunea de încredere séu neîncredere, căci n'a fost posibil a-i îndupleca să prevadă halul în care va ajunge partidul, decă comitetul lui va fi condamnat și închis.

Așa s'a petrecut lucrul și noi ne am retras și mai mult îngrijați, dér cu consciința, că ne-am împlinit o sfântă datoriă.

Cestiunea pactului. Ministru-președinte austriac *Koerber* și miniștri br. *Call* și *Böhm-Bawerk* au sosit alaltăeri în Buda-pesta. În aceeași zi după amiazi au avut o conferință cu miniștri unguresci *Szell*, *Lukacs* și *Lang*. Cu ocazia acésta s'au re- luat tratările întrerupte asupra pactului și a tarifului vamal autonom. Conferința a durat până séra la 8. *Koerber* s'a reîntors erî séra la Viena și nu va veni la Pesta decăt săptămâna viitoare. Unii politiciani unguri pretind a sci, că asupra cestiunilor pendente s'a stabilit o înțelegere în

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Bibliografia vechiă.

(Din secolii 17 și 18.)

Continuare.

Înainte de a termina aci cu descrierea formei esterne a acestei cărți, merită să se reflecteze la cuvintele de încheiere ale tipografului, unde dice „că și tiparul a fost fidele vechiu și tocil la acest lucru“.

Se scie din predoslovia metropolitului Simeon Stefan, adresată lui George Rakotzi, craiul Ardealului în ediț. testament. nou tipărit tot la Bělgrad la an. 1648, că Rakotzi, precum spune metropolitul, a adus meșteri străini de au făcut tipografie, ca să tipărească cărți pe séma Românilor. A existat așa-déră tipografie cu 51 de ani înainte de ce s'ar fi tipărit „Chyriacodromion“-ul sub Atanasie la an. 1699, și totuși se plânge tipograful, că literile ar fi vechi și tocite, de unde s'ar puté conchide, că „Chyriacodromul“ s'ar fi tipărit cu aceleși caractere, cu cari și testamentul nou de sub Rakotzi, séu că dóră tipografia ar fi avut mult de lucru și pentru aceea s'au tocit slovele.

Presupunerea întâiu cade de sine,

decă se comparéză caracterele și alte semne tipografice din ambele edițiuni, că deși după mărime și soiul se par a fi de aceeași formă, totuși tiparul din „Chyriacodromion“ e mai curat, mai expresiv, mai bun și mai legibil, încât cu anevoe s'ar puté susține, că și la acésta carte se se fi folosit caracterele dela noul testament. Ba și clișeurile și inițialele diferesc în formă și în mărime; prin urmare e de a-se crede, că caracterele au fost altele și decă și acestea erau tocite, tipografia a avut în continuu de lucru, altcum nu se putea dice, că sunt vechi și tocite. Ori și cât de acceptabilă ar fi scusa tipografului tiparul este mai bun în „Chyriacodromion“, decăt în noul testament.

Cu acésta digresiune trecem la cuprinsul cărții, arătându-l în alăturare cu cele două edițiuni de mai înainte, ca să se pótă face cu mai multă înlesnire, le vom însemna cu inițialele localităților, unde s'au tipărit, așa: Edițiunea din Moldova tipărită la 1643 în Iași o vom desemna cu *I*; cea din țera românească tipărită în mănăstirea Deal la 1644 cu inițiala *D*, éră edițiunea din 1699 tipărită la Bělgrad cu iniț. *B*, anotând întru cât textul din una convine, ori este împrumutat din cele două edițiuni de mai înainte. La compa-

rare vom pune edițiunile în șir cronologic după cum sunt tipărite.

În toate trei cărțile seria se începe, cum am însemnat în alt loc, cu căzania la Dumineca vameșului și a fariseului și se continuă în același șir în toate edițiunile. Ca să se pótă vedé diferența de limbă, reproducem aci textul evangheliei celei de întâiu la Dumineca vameșului și a fariseului din toate aceste edițiuni puse în seria cronologică, după cum s'au tipărit, ér cuvintele ce diferesc, le subliniam:

Ediț. I. din 1643.

Disce Domnul pilda acésta, doi oameni intrară în beserecă să se roage, unul fariseu éră altul vameș. decăt fariseul stătu și așa se rugă întru sine: Doamne dau ție laudă, că nu sîmț că alaltți oameni apucători, nedrepti, curvari sau ca acest vameș: Postescu-me de dōeori într'o săptămână și dau a decea și în tot, cât agonisesc, iară vameșul stă departe, nu vrea nice ochii se și rădice căbră ceriū, ce se bătea în piept și dicea: Doamne milostiv fii mie păcătoșului: iară grăesc vooe că pogoră acesta mai drept în casa sa, de cât acela. Că hie cine cela ce se va înălța, smeriseva, iară cela ce se va smeri, înălțaseva.

Ediț. D. din 1644.

Disce Domnul pilda acésta, doi oameni se suiră în beserecă se se roage, unul fa-

riseu, iară altul vameș, fariseul stătu, așa se ruga întru sine: Mulțemescu-ți Doamne că nu sunt ca alaltți oameni răpitori, nedrepti, prea iubitori s'au ca acest vameș: Postescu-me de două ori în săptămână, a decea dau den toate câte câștig, iară vameșul departe sta, nu vrea nice ochii spre ceriū se rădice, ce ucidea pieptul séu și grăia: Doamne milostiv fii mie păcătoșului; adăverat grăiesc voue, că se pogoră acesta îndereptat întru casa sa, mai vertos de cela. Că tot cela ce se înălța smeriseva, iară cela ce se smerese înălțaseva.

Ediț. B. din 1699.

Disce Domnul pilda acésta, doi oameni au intrat în beserecă se se roage: unul fariseu și altul vameș. Fariseul stănd așa se ruga întru sine: Doamne mulțemescu-ți că nu sunt ca cei alaltți oameni: jefuitori, nedrepti, precacurvari, sau ca și acest vameș. Postesc de două ori în săptămână, dau deciuclă din toate câte câștig. Iară vameșul de departe stănd, nu vrea nice ochii să la ceriū se rădice, ce-și bătea pieptul lui și dice: Doamne fii milostiv mie păcătoșului. Dic voue că s'au pogorit acesta mai îndreptat la casa sa, decăt cela, că tot cela ce se înălța smeriseva, iară cela ce se smerese, înălțaseva.

După acésta analogie s'ar puté reproduce în mod comparativ textul tuturor evangheliilor din toate trele edițiunile.

general, de unde se speră, că din apropierea acesta va urma un *compromis* între cele două guverne (?).

Delegațiunea ungară, sub-comisiunea pentru armată, a desbătut în ședința de Miercuri bugetul armatei. Eră a fost ședința plenară, în care s'a desbătut raportul comisiunii pentru esterne.

Impăratul Wilhelm și Alsația-Lorena. Impăratul *Wilhelm* a sosit în 21 Maiu nou în *Kurzel*, Alsația-Lorena, unde a primit presiul comisiunii provinciale. Președintele *Schlumberg* a mulțumit împăratului, pentru-că a desființat *paragrafi dictaturei*, fapt, care a produs un viu ecou favorabil la populațiune. Impăratul răspundând a dīs, că desființarea acestor paragrafi era o veche dorință a populației provinciilor, ér decă acesta n'a făcut'o până acum, cauza este, că mai întâiu a trebuit să-și câștige iubirea și fidelitatea supușilor și încrederea colegilor săi, a principilor domnitor; o altă cauză este, că la începutul domniei sale, străinătatea se purta cu neîncredere față de dēnsul, presupunēnd, că ar rīvni la laurii succeselor rēsonice. Aceste cauze au dispărut: principii domnitorī stau fideli lângă el cu sfatul și fapte, ér străinătatea s'a obicīnuit să considere Germania de *bastionul neînfrânt al păcii*. A aflat, decī, sosit timpul de-a desființa paragrafi dictatoriali în Alsația-Lorena, vrēnd astfel să dea o probă de bunele porniri, ce le nutrește față de populația acestor provincii.

Serbarea militară dela Ateneul din București.

După cum am anunțat, Miercuri d. a. la orele 3, a avut loc la Ateneu o mare serbare militară, cu care ocaziune ofițerii aflați în capitală în număr considerabil, au oferit, Regelui marele album al armatei și un tablou alegoric reprezentând pe rege, prințul Ferdinand și micul prinț Carol. Sala Ateneului și intrările erau complect ocupate de ofițeri de toate gardele și de soțiile ofițerilor.

La orele trei, sosesc pe rând Regele cu Regina și cu micul prinț Carol, și prințul Ferdinand cu prințesa Maria.

Regele cu prințul Ferdinand au luat loc în scaunele din fața scenei, ér Regina, prințesa și micul prinț în loja ateneiștilor, care a fost transformată în loje regală. Loja din stânga a fost transformată miniștrilor și soțiilor lor. D-na Zoe Sturdza a fost printre cele dintâi sosite la serbare. Pe scenă, în drēpta, pe o masă, se afla aședat marele album, care a fost prezentat regelui. Pe zidul din stânga, atârna tabloul, alegoric pictat de d-l Adjukievici.

La intrarea în sală a regelui, reginei și a prinților moștenitori, musica militară a întonat imnul regal.

D-l Dimitrie Sturdza a oferit reginei un buchet de trandafiri albi, ér prințesei un mare buchet de flori frumoșe.

Serbarea s'a deschis de cătră d-l Dimitrie *Sturdza*, ministru ad-interim la rēșboiū, care a cetit un lung și mișcător discurs, asupra evoluțiunei, pe care a făcut'o statul român din 1866 când Domnul Carol a urcat treptele tronului, arătând cum s'a transformat aședământul intern și extern al țerii până la proclamarea independenței și înălțarea regatului român.

Mai vorbește de toate legile, și convențiunile statului român votate până în anii noștri, naréză pe scurt evenimentele petrecute în zilele de 24 Aprilie, 9, 24, 27 Maiu, 10 Iunie, 16 August, 27 August, 10 Noemvrie, 15 Noemvrie, 1 Decemvrie etc. în anul independenței, dând cetirea ordinelor de dī ale regelui din anul rēșboiului cu Turcia, și recitând frumoșă poesie a lui Vasile Alexandri: „Deșteptarea Romāniei“.

Când a spus versul „Mi-am vădut visul cu ochii, de acum pot să mor ferice“, ochii d-lui Dimitrie Sturdza se umpluseră de lacrimi. În sală era un delir de aplause și de strigăte de „ura“!

D-sa a terminat textual ast-fel:

„Armata, servind a două-deci și cincea aniversare a victoriilor câștigate sub a vōstră conducere și impulsione, vē rōgă să primiș, ca semn al devotamentului, al iubirei și credinței sale imaginea dīlei de astăzi, în care Majestatea Vōstră, fundatorul și întemeietorul regatului, sunteți salutați dinaintea armatei victorioșe, de moștenitorii vōștri, și colecțiunea de fotografii a întregii vōstre armate.“

După acestea, d-l Dimitrie Sturdza a prezentat regelui marele album al armatei și un mare și frumos tablou alegoric, reprezentând cele 3 epoci ale dinastiei Hohenzollern: Regele, prințul Ferdinand și micul prinț Carol, călări; regele arătând urmașilor dinastiei sale, vechile tablouri luate în timpul rēșboiului dela Turci.

Emoționat, regele s'a urcat pe scenă, și în mijlocul unei tăceri solemne, a rostit o scurtă, dēr caldă cuvēntare către d-l Sturdza și ofițeri dīcēnd:

„Vē mulțămesc pentru omagiul pe care mi-l aduceți în acestă dī când se implinesc 25 ani din domnia mea ca rege. Privind darul pe care mi-l aduceți, il voi considera ca o aducere aminte a timpurilor celor mai frumoșe din viața mea, timpuri ale vitejiei și bravurei ofițerilor mei, al căror șef suprem sunt.“

„Mē simt mīndru, că mē aflu în mijlocul marei familii militare, și am încrederea, că atunci când armata va fi chemată din nou a apēra drepturile țerei, ea se va grupa în jurul meu cu mare energie și entuziasm, pentru a aminti faptele glorioșe din secolii trecuți.“

Ultimele cuvinte ale regelui fură subliniate de urale, cari nu mai aveau sfirșit.

Cu acestea serbarea s'a terminat și familia regală a părăsit Ateneul. Până în vestibul, regele și familia regală au fost urmași de strigăte entuziaste de „ura“ ale celor câteva mii de pepturi, cari se aflau în sală și pe scările Ateneului.

Serbarea a fost exclusiv militară.

Toastele din Petersburg.

În 20 Maiu n. s'a dat un mare prânș de gală în onōrea lui *Loubet* în marele palat din Țarskoe-Selo. Țarul *Nicolae* a ținut următorul toast:

„Când te salut, d-le Președinte, din adēncul inimei mele vrēu să dau expresie speranței, că petrecerea D-vōstrē în mijlocul nostru va fi cea mai bună dovadă pentru sentimentele, ce unesc Franța și Rusia. Fie, ca și D-vōstrē să duceți de aici amintirile *vecinice*, ce le-am adus noi, împērătēsa și eu, anul trecut când cu ocazia dīlelor plăcute, ce le-am petrecut în Franța. D-le Președinte! golesc paharul în onōrea d-vōstrē, precum și pentru mārirea și înflorirea țerii frumoșe, *amice* și *aliate*.“

Musica a cāntat „*Marseillaise*“. Președintele *Loubet* a rēspuns:

„Majestate! Când am satisfăcut invitației Vōstre, am avut o plăcere extraordinară de a Vē pute împărțasi dorințele Franciei, care a nutrit față de Majestatea Vōstrē totdeuna sentimentele, ce nu de mult ați avut prilej a-le cunoșce. Câte-va cēsuri au fost de ajuns de a pute constata din parte-mi, că *de mult inima Rusiei simle una cu inima patriei mele*. Armonia acēsta o face fericită pe Franța tot așa de mult, pe cât de mult o mișcă amintirea, ce a păstrat'o pentru Majestatea Vōstră și pentru Majestatea Sa împērătēsa. Sunt forte recunoscător pentru primirea de care m'am împărțășit și ridic paharul pentru Majestatea Vōstrē, pentru Majestatea Sa împērătul pentru întrēga familie imperială și pentru înflorirea și mārirea Rusiei, *amica sinceră și aliata fidelă a Franciei*.“

În tabēra dela Țarskoje-Selo a fost alaltăeri o mare revistă a trupelor, la care au luat parte 56 bataliōne infanterie, 36 escadrōne cavalerie, 12 sotnii de Cazaci 266 tunuri.

La dejunul, ce s'a dat după revistă în cortul imperial din Țarskoje-Selo, Țarul *Nicolae* a rostit următorul toast:

„D-le Președinte! Trupele, asupra cărora ați ținut revistă, se simt ferice, că au putut să-și facă onorurile înaintea capului mult stimat al statului amic și aliat.“

D-Vōstrē, d-le Președinte, cunoșceți vile simpatii, ce le are armata rusescă față de frumoșă armată francesă. Simpatia acēsta e semn adevēratei *amicității de arme*, a cărei existență o constatăm cu deosebită bucurie, fiind-că *menirea acestei imposante puteri nu este sprijinirea intențiilor agresive*, ci dimpotrivă, *consolidarea și susținerea păcii universale* și scutirea respectării acelor principii mārēte, cari garanțēză bunăstarea națiunilor și proinovēză progresul lor. Ridic paharul pentru prosperarea și gloria bravei armate francesă.“

Președintele *Loubet* a rēspuns:

„Sire! Sunt recunoscător, că Majestatea Vōstră mi-ați procurat marea bucurie, de a admira aceste trupe frumoșe, a căror ținută superbă, pași rēșboinici și mișcări militare dau dovadă despre aceea, că armata rusescă, prin progres neîntrerupt, își păstrēză puternic marea ei glorie. Pe cum cele două popōre au fost unite prin sentimente de simpatii comune și prin interese superioare, tot așa și pe aceste două armate le unesc strīns nobila amicție de arme și respectul reciproc. *Puterea acēsta imponentă nu însămnă amenințare pentru nimeni*, ci face numai posibil, Franciei și Rusiei de-opotrivă, ca să vadă în ea o garanție îndreptății pentru scutirea casei proprii, sub acoperemēntul căreia ambele popōre se pot dedica acelei lucrări roditoare, care în timp ce le ridică bunăstarea, va înălța tot-odată și puterea și influența lor legitimă. În numele armatei francesă, care n'a uitat distincțiunea de care a-ți făcut'o părtașe Majestatea Vōstră, când ați asistat la manevrele ei, golesc paharul pentru prosperarea și gloria vitezei armate rusescă.“

SCIRILE DILEI.

-- 10 (23) Maiu.

Țarul și Bulgaria. Oficiul rusesc „Mesagerul Imperiului“ publică textul depeșei pe care Țarul *Nicolae* a trimis'o principelui Ferdinand al Bulgariei, ca rēspuns la telegrama, ce acesta i-a adresat'o cu ocaziunea împlinirii a 25 ani de când Rusia a declarat rēșboiū Turciei. Țarul, după-ce mulțămesc, urmēză ast-fel: „Dorința mea caldūrōsă este, ca Bulgaria să continue a prospera în mod pacinic. Sunt convins, că *garanția unei așa prosperități e strīnsa unire cu Rusia*, care a sigilat cu sângele fiilor săi dragostea-i frățescă pentru popōrele de rassă slavă și de religiuni surori“.

Inspecțiune școlară. Consilierul reg. și director suprem de district *Iosif Elischer* a fost dīlele aceste în Brașov, făcēnd inspecțiune școlară la gimnasiul român din localitate. Sēptēmāna viitoare va visita șcōla reală superiōră de stat din Brașov.

Averea societății „Emke“. Din raportul pe anul 1902 a societății culturale maghiare din Ardeal vedem, că acestă societate, care la 30 Sept. 1901 avea 2,515.243 cor. 44 bani, la 31 Martie 1902 avea 2,561.265 cor. 47 bani. Capitalul a crescut așa-dēr într'o jumătate de an cu **46.022 cor. 03 bani**, la care adăogându-se moștenirea așteptată de 207.016 cor. 86 bani, averea totală se prezentă cu cifra de **2,768.282 cor. 33 bani** cu un venit anual de 150,221 cor. 41 bani. Numērul membrilor a sporit cu 640 într'o jumătate de an, așa că astăzi „*Einke*“ are 78 de membri perpetui, 2039 fondatori 6.754 vechi ordinari, 1528 noi ordinari, 1696 sprijinitori, la oaltă 12,095 membri.

Pentru masa studenților romāni din Brașov au intrat: dela Direcțiunea următoarelor institute de credit și economii: „*Porumbăceana*“, cassă de econ. în Porumbacu infer. 12 cor., „*Lipovana*“, în Lipova 60 cor. și „*Olteana*“ în Viștea infer. 40 cor. Primēscă marinimōșii donatorii cele mai vii mulțamite. — *Directiunea șcōlelor medii gr. or. romāne din Brașov*.

Sōrtea Polonilor din Posen. Dieta prusiană a sporit bugetul pentru Posen dela 200 la **350 miliōne** mārēi, cu scop, ca guvernul să facă colonisări în Prusia de vest și în Posen. Afară de acēsta guvernului i-se vor mai pune la dispoziție 100 miliōne mārēi pentru cumpărare de proprietăți în Posen. — Impēratul Wil-

helm a respins petiția de grațiare a oștădiților din Wreschen.

Tragedia unui oficer. Am scris noi despre duelul, ce a avut loc Dumēneca trecută în Timișōra între cei doi locotenenți coloneli dela reg. 29 de infanterie, Carol Jetel și Franz Maser. După-cum se scrie acum din Timișōra, unul dintre duelanți, Franz Maser, a avut imediat după duel un atac de alienație mentală. Starea nenorocitului oficer a devenit atât de gravă, încât a trebuit transportat la spitalul militar, unde i-s'a aplicat cămașă de forță. El va fi internat în casa alienanților din Budapesta.

Pentru curtea cu jurați. Dela 18 Maiu n. și până la 28 Maiu se fac încrierile în registrul curții cu jurați. Cei-cē vor să se înscrie în acestă listă, trebuie să se prezente înaintea comisiunii aflătoare la oficiul primăriei, între orele 8—12 a. m. În lista juraților se pot scrie toți bărbații locuitori în Brașov, cetățenii ungari, cari au împlinit etatea de 26 ani, știu ceti și scrie unguresc și plătesc pe an cel puțin 20 cor. dare directă, sēu fără considerarea la dare, decă este funcționar, preot, doctor, profesor cu diplomă, avocat, inginer, farmacist, chimist, silvicultor, învățator, chirurg, veterinar, aceia cari au terminat o șcōlă superiōră de arte sēu altă șcōlă superiōră de specialitate, precum și acei, cari au făcut esamenul final dela o șcōlă secundară.

Anarhiștii în Budapesta. Președintele dela „Park-club“ din Budapesta, contele Paul Szapary, cu o dī înainte de reprezentația jocurilor cavaleresci a primit un avertisment lipit cu litere tăiate dintr'un dīar și avēnd următorul conținut:

A sunat ōra socotelei!!!
„Carussel“-ul va fi catastrofa vōstră îngrozitoare!!!
Jos regele! Jos puterea! Jos guvernul!
Cei 13 anarhiști.

În același timp un amic al contelui a primit o scrisōre lungă, pe care punēndu-o la dispoziția poliției, s'a descoperit, că e scrisul unui industriaș, Sz. A., care a fost mult timp în străinătate, unde a întretinut legături cu anarhiștii. Poliția a desfășurat o vigență estra-ordinară cu ocaziunea jocurilor cavaleresci. Persōna Maj. Sale a fost pāzită de numēroși detectivi. Sz. A. va fi în curēnd arestat.

Bancnote de 50 cor. Cu începere dela 26 Maiu n. a. c se pun în circulație nouēle bancnote de 50 cor. Nouēle bancnote tipārite în albastru pe fond rōșu-violet, sunt de 138 mm. late și 87 mm. înalte. Pe o parte e textul exclusiv maghiar, pe cealaltă parte e german și cu indicațiunea valorii în toate cele 9 limbi ale regatelor și țerilor austriace. Ilustrația reprezintă o placă de scris în drēpta și stânga cu câte-o figură de femeie, ér deasupra plăcii se află marca țerii. Femeia din stânga se sprijinesce de placă, și ține în mână drēptă o seceră, ér femeia din drēpta, răzimată de placă își sprijinesce capul cu mâna drēptă, ér cu mâna stângă ține o carte închisă. Între figurile ornamentice din jur se indică de repețite-ori valōrea bancnotei în cifre.

Logodnă. D-șōra Maria *Nicolae Gologan* (Saragea, Dobrogea) și d-l Ioan *Marin Gologan* (Plevna, Ialomița) logodiți.

Bandiți în munții Bārgului. La granițele Transilvaniei de nord, unde se întilnesce Bucovina cu Transilvania și Romānia, s'a ivit de cât-va timp o bandă de tâlhari, cari au comis mai multe hoții. Urmārirea bandei prin munții cei mari, este forte anevoiōsă.

Un grav accident s'a petrecut luni în București. Colonelul Dragotescu din geniu, subdirectorul șcōlei de infanterie și cavalerie din Dealul Spirei, încalcēnd faimosul cal al oficerului german Heyl Kurt, s'a dus spre casarmele dela Cotroceni. În acel moment, tocmai, trupele so-

în provincie făceau exerciții de de-
cu muzica. Calul, care nu a mai
de mult încălecat, s'a speriat de su-
muzice și a pornit la galop. Per-
echilibrul, colonelul nu l'a putut
și a fost trântit jos, într'un șanț,
unde a fost ridicat în nesimțire. Starea
este gravă. Calul de asemenea a deve-
napt pentru orî-ce serviciu, de ôre-ce
picior de dinapoi i-au fost desar-
mate în urma accidentului. Acest cal a
cumpărat dela Heyl Kurt de cătră
Stavrescu, veterinar, cu suma de 4000
Se știe, că d-l Stavrescu nu a fost
habilitat consultat, decât calul, abia între-
put fi călărit.

Concert. Inteligența română din
invită la al 2-lea și ultimul con-
care-l va da Duminecă, 25 Maiu n.
la hotelului „Transilvania“ cu con-
d-nei Irena de Vladaia, primadona
opera din Bucuresci, al d-șorei The-
Lang și al d-lui Gr. Savu, artist dra-
cu următorul program: *Partea I.*
Mayerbeer: „Cavatina“ din opera „Ro-
il diavolo“, cântată de d-na Vladaia.
Beethoven: „Sonațe“ executat la pian
d-ra T. Lang. 3. Strauss: „Cântec ție-
din op. „Voivodul Țiganilor“
guenerbaron) d-na Vladaia. 4. Vlahuța:
suri“ de d-l Gr. Savu. 5. a) Ardite:
Bacio“ vals cu variațiuni de bravură,
Paraschiv: „După fragi și după mure“
Vladaia. 6. „Monologuri“ d-l Gr.
7. a) A. Thomas: „Romanță din op.
d-na Vladaia. b) I. Murășianu:
Vlăd d-na Vladaia. *Partea II.* 8. Bizet:
Carmen“ din opera „Carmen“ d-na
Vladaia. 9. Speranță: „Anecdote popo-
d-l Gr. Savu. 10. Lecocq: „Boléro
agnol“ d-na Vladaia. 11. Beldiceanu:
suri“ d-l Gr. Savu. 12. Vladaia:
ma oleanului“, cântată de d-na
Vladaia. Prețurile: Loja 10 cor., loc I 3
loc II 2 cor., loc III 1 cor., parter
loci, galerie 40 bani. Venitul curat e
minat pentru un scop filantropic. Ince-
precis la 8 ôre s'era.

Un student rus din familie bogată
Petersburg, s'a sinucis c'un glonț de
revolver. Înainte de a săvîrși fapta, el
tatălui său, că preferă mai bine să
sinucidă, decât să comită atentatul
tru comiterea căruia fusese tras la
război.

Se atrage atențiunea medicilor ro-
ni asupra posturilor de medic comunal
venite vacante în comunele Șiklo și
Măca (comit. Arad.), comune pur româ-
ni. Salar 1600 cor. și venitele regulate.
Cursurile au să se înainteze la pretura
Elek (comit. Arad) până în 28 Maiu
n. Alegerea va fi în 30 Maiu.

Bernard Lazare în România.

Cine e Bernard Lazare? Este un Ji-
dan, ca toți Jidanii, cu deosebire, că e
francez și scrie la ziare franțu-
jido-vesci. S'a făcut cunoscut mai ales
vremea companiei Dreyfus, apărând, se
știe, pe coreligionarul său trădător.
Dilele acestea, ce-i trecu jupânului
prin minte? Să vină în România, să
scrie — știe el — cestiunea core-
ligionarilor săi din această țară.
Câte-va ziare, scrise din nenorocire
în limba românească, însă în spirit cu de-
scriere jidovesc, au făcut mare gălăgie
pe tema venirii lui Bernard Lazare în
România. Aceste ziare vor, nici mai mult
nici mai puțin, decât acordarea tuturor
drepturilor politice pentru toate lăcustele
de curând din Galiția și Rusia, co-
munist orașele Moldovei și în mare parte
ale Munteniei. Ele nu vîd miseria, ce
se răspîndesc aceste elemente neasimila-
bile și primesc cu osanale pe Jidovul Ber-
nard Lazare, ca pe un apostol al dreptu-
ților jidovesci. Destulă rușine!

Bernard Lazare, după-ce a vizitat
școlile și sinagoge din Iași și Bu-
curesci, se aventase până la îndrăznela
să anunța o conferință publică, în care
să expună părerile asupra cestiunei ji-
dovesci.

Asta era totuși prea mult. Studenții
dela universitatea din Bucuresci, auzind
de acesta, au convocat o întrunire în lo-
calul societății „Tinerimea Română“ din
calea Victoriei, unde mai mulți oratori au
înfierat îndrăznela Jidovilor și și-au es-
primat indignarea asupra atitudinii ostile
intereselor neamului și patriei române,
observată de diarele „Adevărul“ și „Pa-
triotul“.

Intrunirea s'a ținut Marți s'era la
ôrele 8 sub președinția d-lui Ionescu Du-
mitru. Ia cuvîntul studentul Vălsănescu,
care spune, că starea Evreilor este de in-
vidiat pe lângă cea a țeranilor. „Toți
cei ce simt românește — încheie d-sa —
trebuie să-și dea mâna, ca să pună o sta-
vilă poftelor evreiesci“. — Studentul Bră-
nișteanu aduce elogiul studenției, care a
scit să fie la postul ei, atunci, când
Evreul Lazare a sfidat-o, aruncându-i ma-
nușa. Acest Jidov, știe d-l Brănișteanu
trebuie gonit cu pietri. — Studentul Băl-
țeanu incriminează pe B. Lazare, că a
insultat pe Regele și Regina. Aduce elogiul
Regelui, strigînd: „Să trăească!“ Studenții
isbucnesc atunci în strigăte de: Trăească
Regele! Jos Jidanii!

Stud. Mironescu denunță diarele „Patrio-
tul“ și „Adevărul“, despre cari știe, că sunt
vîndute Evreilor. — D. Constantinescu —
Slatina arată scopul întrunirii, enumera
insulte aduse de B. Lazare României și
termină șicînd, că trebuie luat de urechi
și dat afară. — Stud. Teodorescu vorbește
de strămoșii, cari au apărât țera contra
hordelor barbare și face apel la Români
să-și dea mâna, ca să scape țera de
Evrei.

După terminarea întrunirii, studenții
ies pe stradă și unul din ei, luând un
drapel, ce era arborat la cofetăria Crîngă,
studenții se grupază în jurul drapelului și
înaintînd pe calea Victoriei cântă „Deș-
teptă-te Române“.

Jupânul B. Lazare n'a mai îndrăznit
a-și ține conferința anunțată, și a doua zi
a găsit de cuviință a-și lua tălpășița.

Poliția a luat măsuri severe, ca ni-
menî să nu pîdă pe strada la gară în mo-
mentul plecării lui B. Lazar, căci altfel
n'ar fi scăpat de huiduile bine meritate
ale studenților.

Din Clușiu.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

— 22 Maiu 1902.

Era de prevădut, că jurații vor da
verdict negativ, în procesul de presă in-
tentat de membrii din direcțiunea „Eco-
nomului“ contra lui Dr. Indre Laszlo. Ver-
dictul s'a dat ieri s'era la ôrele 8.

Vă trimit aici un extras din raportul
foilor unguresci asupra ședinței de ieri.

D-l Indre Laszlo sen. a luat cuvîntul ca
apărător al fiului său, vorbind despre misi-
unea presei. Presa — știe d-l Indre — trebuie să
fie ca sora, care cu rațele sale pătrun-
de și în întunecul temniței. Acusatul a
făcut ca Mucius Scevola, și-a băgat mâna
într'un vespar mai ardețor, decât focul. Și
a făcut-o acesta cu pieptul înfocat de senti-
mentul patriotic, cu întregul foc al tine-
rei sale inimî. S'a pus la luptă contra ace-
luia, din cauza căruia s'au rupt cu mâni sa-
cristege legăturile dulci ale iubirei frățești
între Maghiari și Români și care a împe-
decat, ca respectarea reciprocă între Ma-
ghiarî și Români să pîdă eșii la ivelă (!) Pa-
tria acesta, care ne hrănește pe toți și
care ne acopere pe toți, Maghiari și Ro-
mâni, trebuie să o iubim de o potrivă. Aici
dominează imoralitatea în cercurile nepa-
triotice (?) de Români și contra acesteia este
datoria fie-căruia a lupta, decât își iubese
patria. Clientul său nu duce luptă perso-
nală, ci luptă contra nepatriotismului. Pe
dînsul (apărătorul) l'au atacat în „Gazeta“
și l'au batjocurit (?) când a fost ales preșe-
dinte al societății culturale române. —
Tăgăduiesc să fie cine-va mai bun Ma-
ghiar, decât el, cu toate că e Român de
nascere, el știe să le împace pe aceste
două. Arată, cum l'au batjocurit și în „Tri-
buna“, pentru-că n'a vrut să fie trădător,
ci să rămîna fiu credincios al patriei. Își

ține de glorie, că l'au făcut renegat. Ar-
ticolul batjocuritor l'a scris Scurtu, pe
care l'a crescut Podoba, până ce scriind
mai multe articole nepatriotice, a trebuit
să fugă din țară. A urmărit, ce se petrece
la „Economul“. Știe, că Podoba trăește
în casă de sticlă. Fiul său a creșut, că e
prea mult ceea-ce fac „Românii trădători
de patrie“ (!), cari lucrau ca nise șerpî. În
întunec își împleteau inelele, cu cari să
sugrume pe fiii națiunei maghiare. Acusă
pe d-l Isacu, că a stat ca un Mefistofel
la spatele d-lui Podoba. Relevază că d-l
Podoba, când era preot, a făcut 52 de fal-
sificări, trecînd în matricule ca Români
greco-catolici, pe numeroși Maghiari! Êta
de ce a fost menajat din partea superiorilor
bisericești. Așa lucrază cea mai mare parte
a preoților români. —

A mai luat cuvîntul încă odată vred-
nicul fiu al tătâne-său, vorbind tot în sen-
sul comunicat în corespondența mea de ieri.

Mi-e scîrbă să mai reproduc aseme-
nea ineptii. Chiar și cât v'am transmis, am
făcut-o, ca să vadă Români unde pîde
ajunge câte o „odraslă“ din nîmul lor!

p.

Fuga mea.*)

De Arthur Korn.

Chichinda-mare, 16 Maiu.

La 5 Maiu la ôrele 3 p. m., va să știe
știe 'namiață — de unde se pîde deduce
ce om periculos sunt eu (căpitanul poli-
ției din Chichinda-mare era la gară și
l'am salutat rece) — așa-dér la ôrele p. m.
am plecat și încă cu trenul accelerat, de
unde orî cine pîde trage concluziunea, că
aveam grabă mare, ceea-ce este desigur
fôrte suspect. În Pesta la ôrele 10 am avut
temeritatea a lua trenul de persoane de
Viena și am eșit *sans gêne* din țera un-
gurească. În Viena am avut obrăznicia a
descinde la un hotel public, „Stadt Oeden-
burg“ și a mă anunța cu propriul meu
nume, ba am vizitat chiar localuri publi-
ce și petreceri. Această purtare periculoasă
nu putu rămîne timp îndelungat nerăsu-
nată și deja Sâmbătă, 9 Maiu cetii în „Bu-
dapesti Hirlap“ exsudatul spiritual al „po-
pișchii“ din St. Hubert.*) Aici am cetit
pentru prima ôră, că procurorul din Se-
ghedin a lansat mandat de arestare con-
tra mea. Nu m'am speriat de loc, căci
decă Kecskeny cu toate mandatele de
arestare a putut să scape într'un continent
necunoscut, așa și eu contam cu siguranță,
că cu tot mandatul de arestare, voi pîde
ajunge — la Chichinda. Rămăsei până
Luni s'era în Viena și avui îndrăznela fără
păreche de a-mă escorta până la gară de
cătră o ceta de tineri compatrioți, Șvabi
din Banat. În Pesta m'am dat jos, am
mers la cafenea, unde nu fără uimire cetii,
că am fugit în mod definitiv. Sunt eu, orî
nu sunt eu? monogolisam încet, și după
ce ajunsei la constatarea, că încă tot eu
sunt, am trimis o telegramă de felicitare,
nu lui Coloman Szell etc., ci la autoritățile
ce se știe că mă căutau cu dor, în care
le puneam în vedere sosirea mea pe Mier-
curi dimineața. Când am sosit acasă cu
pași grăbiți am alergat la respectivele au-
torități. Aici însă nimeni nu voia să știe de
arestarea mea. M'am prezentat la judecă-
torul de instrucție cu cuvintele: „Jelen-
tem alázatosan, hogy berukoltam, bíró ur!,
la care dînsul mi-a răspuns „Be van idélve,
Korn ur?“ — Nu, dér am cetit în ziare, nou-
tatea despre un redactor „pangerman“ fugit
și creșdînd, că mă căutați, m'am prezentat.“
Judecătorul însă a declarat, că are să-mi
îmăneze numai „câte-va acușțiuni“ și
fiind-că nevasta mea a spus, că sosesc as-
tăzi, afacerea este în regulă. Când eram
însă în Viena, amabilul nostru procuror
era de părere, că am fugit cel puțin în
Helveția, decât nu chiar în America. De
altfel nici n'ar fi mirare, decât mi-ar fi

*) Diarele unguresci adusesse știe, că re-
dactorul Korn a fugit, ca să scape de procesele
de presă, ce le-a intentat procurorul pe „motiv
de agitație“.

*) Acesta-i faimosul caplan, care face pe
spionul într-o comună șvăbescă din Banat.

dor de un stat, unde în adevăr domnesce
libertatea!

În tot cazul am făcut recordul cel
mai mare ca călător american, căci am
mers acolo și îndărăt în 7 zile, ceea-ce
n'a făcut-o încă nimeni. Ce rezultă din
tote acestea? Josnicia adversarilor noștri,
cari în fața lunei întregi operază cu min-
ciuni, pentru a-ne păta onorea.

Dorința a fost părintele gândirei și aici.*)
Mi-se pare, că au vrut să mă sparie! Eu
însă nu mă simt iepure, care să se témă
de câinii cei mulți.

ULTIME SCIRI.

Bucuresci, 22 Maiu. Populațiu-
nea întregă a Capitalei împreună cu
numeroase deputațiuni din provincie
și ôspeți sosiți din toate părțile lo-
cuite de Români, așteptă într'o dis-
poziție solemnă sufletescă ziua de
mîne, când se serbăză întreita ser-
bătoare: urcarea pe tron a lui Carol,
încoronarea lui ca rege și aniversarea
de 25 ani dela gloriosul războiu pen-
tru neatărnare.

Bucuresci, 22 Maiu. Vă transmit
textul discursului pronunțat de rege
la serbarea militară dela Ateneu:

Mulțămesc din suflet pentru cuvînta-
rea patriotică, care a încălzit inimile
noștre. Sunt adînc mișcat că armata a ales
a 25-a aniversare a războiului, spre a-mi
arăta din nou, prin un semn vedit, dra-
gostea și credința sa. Primesc aceste fru-
mose daruri cu atât mai mare bucurie cu cât
ele-mi vor aminti timpurile fericite, cari
am petrecut împreună și faptele gloriose
săvîrșite de armată sub ochii Mei.

Biruințele sale au întemeiat renume-
le Țerei șiau ridicat Regatul. Trei genera-
țiuni sunt reprezentate pe acest tablou. Să
dea ceriul ca urmașii Mei să păstreze și să
mărească încă moștenirea Mea și ca gene-
rațiunile viitoare să fie vrednice de stră-
moșii lor.

Încă odată mulțămesc călduros pen-
tru dovezile de afecțiune și devotament
ale armatei.

Puteți fi bine încredințați că, la pri-
virea acestei colecțiuni de portrete adunate
în acest album, gândurile Mele vor fi
atrase cu cea mai viuă simpatie asupra
marii familii militare, în fruntea căreia
sunt mîndru a Mă găsi.

Viena, 22 Maiu Face senzație în
cercurile diplomatice declarația fă-
cută ieri în Sobrania bulgară, de că-
tră deputatul karavelovist Vlakoff.
Vorbind de mișcarea Bulgarilor ma-
cedonenî, Vlakoff a spus, că Prin-
cipatul bulgar nu pîde urmări idea-
lul anexării Macedoniei. Trebuie să
renunțe la acesta, pentru că așa e
voința Puterilor și însa-și a Rusiei.
În schimb însă, a adăugat oratorul,
trebuie să năzuim la realizarea Con-
fедераțiunei tuturor popoarelor bal-
canice.

Londra, 22 Maiu. Delegații burî
Schalk-Burger, Reitz, Steyn, Brandt,
Dewett și Delarey au sosit Duminecă
în Pretoria. Delegații burî locuesc
în vecinătatea lui Kitchener. Se crede
cu siguranță, că tratările de pace vor
isbuti.

*) „Dein Wunsch war des Gedankens Vater,
Heinrich“ Shakespeare, König Heinrich IV. partea
II IV. 4. — Red. „G. T.“

DOCTORUL
ALEXANDRU de VAIDA-VOEVOD
specialist pentru bôle interne
CARLSBAD,
Alte Wiese. „Blauer Schlüssel“.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela Tipografia „AURORA”, A. Todoran

— din Gherla — Szamosujvár, —

se pot procura următoarele cărți:

Preț. Corone..

Cuvântări pe Dumineci. Tom. I. de renumitul orator — în D-nul adormitul — *Iustin Papiu*, 48 predicii pe 38 Dumineci . . . 4.40

Cuvântări bisericești (acomodate pentru ori-ce timp) de I. Papiu, Tom. I. Ed. II. 2.40

Cuvântări bisericești la toate sârb. de peste an de I. Papiu 3.—

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite casuri de morțe, întocmite de I. Papiu 3.—

Cuvântări funebrele și iertăciuni. Din autori renumiți, prelucrate de Tit Budu, vicar 2.—

Catechese pentru pruncii școlari de Tit Budu, vicar —.80

Cuvinte de aur sau învățături înțelepte date de un părinte fiului său, din operele lui J. H. Campe, trad. de I. Sonea . . . 1.60

Dumnezeiasca liturgie a celui dintru sfinți părintelui nostru Ioan Chrisostom, de Ioan Boroș —.50

Mama Sfântului Augustin, tradusă de Salba 2.—

Manual catehetic pentru primii ani școl. de Basiliu Rațiu —.80

Predici pentru Duminecele de peste an, compuse și elucrate după Catechismul Deharbe de Vas. Christe. Tom. II. dela Dumin. XI. după Rosalii până la Dumin. Va. mesului 1.60

Istoria iconei Pr. C. Verg. Maria dela Nicula —.20

Bocete, adevărate cântări la morți, adunate de I. Pop Reteganul —.80

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebrele, urmate de iertăciuni, epitafes. a. —.50

Omni și lumea, cântări funebrele de Aron Boca Velcherianul —.16

Albina și lănașul de Aron Boca Velcherianul —.20

Amintiri din Grecia de Teodor Bulc, profesor gimn. 1.20

Buchetul. Culegere de cântece, culese de I. P. Reteganul, broșat —.50

Barb Cobzarul. Novelă orig. de Emilia Lung —.20

Cântul în școala populară de Iuliu Pop, inv. Năseud, Praxă, Teorie. Cânturi —.60

Cartea ilustrată pentru copii și copile. Cu 18 ilustrațiuni, de G. Simu . . . —.70

Carnetul roșu. O interesantă novelă nihilistă, trad. din germ. de *Moșul* . . . —.60

Cartea plugarilor sau povestiri economice despre grădinarit, economia câmpului, creșterea vitelor și celelalte ramuri ale economiei de I. Georgescu —.50

Codrean, Craiul codrului, de George Simu —.12

Cântăreța. Novelă de Dem. Dan . . . —.30

Carmen Sylva, Prelegere publică ținută prin V. Nicoră, prof. gimn. — Cu portr. M. Sale Reginei României. —.20

Chinurile de cari strigă feciorii în joc, de P. Reteganul —.56

125 Chinuri de cari strigă feciorii în joc —.24

Cu vârful penii Scrieri satirico-umoristice de Anton Popp. I. Monologe. II. Humor și satiră. O broșură foarte petrecătoare . . . 1.—

Din povestile lui Esop de Aron Boca Velcherianul —.16

Din tărutul Silvaniei. Legendă de Victor Rusu —.60

Dile negre. Versuri de Petrea dela Clușiu — cu o prefață de G. Simu . . . —.30

Felicitări în poezii și prosă la Anul-Nou, ziua născerii și ziua numelui către tată, mamă, moș, nuchi, mătușe, nănași, untori, nreoiți, învățători și binefăcători, precum și alocuțiuni și vorbiri cu diferite ocazii școlastice, de George Simu . . . —.40

Preț. Corone.

Filoxera omenimei. Câte-va cuvinte despre vinars, de A. Boca Velcher. —.16

Geografia și Istoria în școala populară. Manual compus conform planului de lecțiuni a d-lui V. Petri pentru cl. IV., V., VI., de T. Petrișor, învățător . . . —.80

Gruia lui Novac —.20

Horia lui Pintea Vitézul —.12

Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar —.20

Indreptar pentru ortografia română, de Vas. Dambra —.24

Îmbrățișarea țiganilor pe vârful unui plop de A. Boca Velcherianul —.16

IONEL. Educațiunea unui bun copil, catta pentru părinți și educatori, de V. Gr. Borgovan 2.—

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte. După Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulf —.60

Lira Bihorului. Balade populare de Antoniu Popp —.40

Lira Sionului sau cântarea sârbătorilor. — Poezii religioase-morale, lucrate după Sf. Scriptură, de A. Boca Velcherianul, cu o precuvântare de G. Simu —.50

Monologe de Antoniu Popp:

Nr. 1. Pe neaștepte —.08

Nr. 2. Pentru ce am rămas flăcău bătrân —.16

Nr. 3. La Anul-nou —.08

Nr. 4. Ce nici prin minte nu mi-a trecut —.08

Nr. 5. O pățanie —.08

Merinde dela școală sau învățături pentru popor, culese din diarul unui școlar, de Dr. Georgiu Popa 1.20

Miseriile sociale Novelă de P. C. Z. Rovinar —.30

Musa Someșană. Poezii populare române din jurul Năseudului. Adunate și aranjate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade —.05

Nr. 76 și 77. Naratune istorice după Wachsmann, de I. Tanco —.40

Noaptea de iarnă. Novele pentru popor de G. Simu 1.20

Opăguri. Cât cioplite cât pilite și la lume împărțite, de I. P. Reteganul —.80

Opera unui om de bine. Novelă origin. continuarea novelii „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinar —.20

Pacățitul. Monolog comic de Antoniu Popp. Prețul —.08

Poezii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 102 pagini, cupinde 103 poezii bine alese și aranjate. Prețul red. (dela cor. 2.40) la 1.20

Povestea Pascunii sau cretința deșertă populară. De Ar. Boca Velcherianul —.16

Părintele Nicone. Schiță din viața preoților, de G. Simu —.60

Poetașii popularului român, sau cântări evlavioase pentru cei-ce merg la mănăstire, la locuri sfinte și în procesiuni. Compusă de doi preoți gr. cat. Murășeni din diec. gr. cat. a Oradei-mare —.20

Pe pragnu normentului. Versuri funebrele, de G. Simu —.50

Pacală și Tândală. Poveste de G. Cătană —.20

Prietenul sătânului român. Sfaturi în formă de dialog pentru elevi și adulți, compus de I. P. Reteganul 60

Pilde și sfaturi pentru popor de I. Popp Reteganul —.60

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educ. după Ernest Legouvé —.12

Poveștile Bănelului. de George Cătană, învățător. Tom. I, II, III à 50 bl., toate 3 tomurile 1.30

Reguli și sfaturi bune pentru pruncii școlari, de Ar. Boca Velcherianul . . . —.20

Preț. Corone.

Dialogul țiganului cu S. Petru în porța raiului de Aron Boca Velch. —.50

Renascerea limbii române în vorbire și scriere, de Dr. Gr. Silași, broș. II. și III. Prețul fie-ărei broș. —.80

Ambela de-odată 1.40

Risete și zimbete de Tit. V. Gheaja —.60

Roșanul în sat și la oște, de Ioan Pop Reteganul —.30

Scițe din Italia de Teodor Bulcu, profesor gimn. 2.—

Supplex Libellus Valachorum. 1791. — Text original de Dr. E. Dăian . . . 1.—

Suspîn și zimbire. Poezii și prosă de Ant. Popp —.80

Starostele sau datini dela nușile Românilor ardeleni de I. Popp Reteg. —.30

Tranșafri și viorele. Poezii populare de I. P. Reteganul. Edițiunea a III. —.60

Țiganul la mănăstire. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul . . . —.16

Țiganul în Raiu. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul —.16

Ultimul sicahstru. Tradițiune de George Simu —.12

Un cuvânt către frații români despre filoxera omenimii sau vinarsul de Aron Boca —.20

Versuri de dor, adunate din poezii români de A. —.50

Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv, de V. Gr. Borgovan. Ediția III. 2.40

Omni. Noțiuni din Anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omenesc, de George Cătană —.50

Orar General pentru școala română cu 6 clase și cu un singur învățător, de Georgiu Magyar —.80

Vieta P. C. Verg. Maria, de C. Darabant —.30

Zina Câmpiei, de A. Boca Velch. —.16

Zlătirea lui Adam și Eva. Originea sfintei cruci și cele 12 Vinări, de I. P. P. Reteganul —.16

Cărți de rugăciuni:

Icona sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericești, frumos ilustrată. Prelucrată și editată cu permisiunea maritului ordinariat diecesan gr. cat. de Gherla prin Vasiliu Păteașiu, preot gr. cat. în Hotoan. Ed. V., corășă și amplificată. — Legată simplă 1.—

legată în perză 1.60

legată în piele 3.20

„ „ catifea 5.—7.60

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești, foarte frumos ilustrată. — Prețul unui exemplar legat simplă 1.—

legat cu pânză 1.60

„ „ piele și aurit 3.20

„ „ legătură de lux 5.—7.60

Micul mărgăritar sufletesc. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești, foarte frumos ilustrată pentru pruncii școlari de ambe sexele. — Prețul unui exemplar legat —.44

Cărticica de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexele. Cu mai multe icone frumoase. Prețul unui exemplar legat —.20

Visul Prea Sfintei Vergure Maria, urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Prețul unui exemplar legat și expedat franco este —.20

Epistola D-lui nostru Isus Christos. Prețul unui esem. legat și spedit franco —.24

Din „Literatura populară”, de Domțiu Dogariu.

Nr. 1. Moș Toma Bădiceanu, vestitul caraghios al economilor de vite (Mocănilor) din Săcele. Prețul —.12

Preț. Corone.

Nr. 2. Vlad Hoțul dela Săcele. —.12

Nr. 3. Insurătorea Sorelui (basm) —.12

Nr. 4. Fiul bucătăresei împăratului (basm) —.12

Nr. 5. Vacărelul (basm) —.12

Nr. 6. Diana, țina munților și Fata împărat cu mâinile tăiate (2 basmur), —.12

Nr. 7. Cinei dialoguri întocmite pentru elevii școlii popor. menite ca producțiuni esamene și alte festivități școl. —.30

Nr. 8. Spiriton și Niculae (basm) —.12

Nr. 9. Fiul oii (basm) —.12

Nr. 10. Povestiri și anecdot. pop. —.12

Biblioteca teatrală a „Aurorii”.

Nr. 1. Calea drăpă e cea mai bună comedie într'un act de A. Kotzebue, localizată de Corn. Darabant —.12

Nr. 2. Paza Maicii sfinte. Dramă în acte, localizată de Ant. Popp —.12

Nr. 3. Otrava de hârciog. Comedie într'un act, de Ant. Popp —.12

Nr. 4. Pedepsirea vanității. Dramă într'un act, trad. din limba franceză de A. Bologna —.12

Nr. 5. Diereția fără voiă. Comedie într'un act, de A. Kotzebue, trad. de Corn. Darabant —.12

Nr. 6. Creșătorul Comedie într'un act de A. Kotzebue. Localizată de C. Darabant —.12

Nr. 7. Otrava femeiască, comedie de I. Țințar —.12

Nr. 8. Distrășii. Comedie într'un act de C. Darabant —.12

Cărți de școală aprobate și recunoscute ca cele mai bune și mai metodice de Vasile Petri:

Non ABCD-ar românesc. Edițiunea X emendată și aprobată de înaltul minister ung. de culte și instrucțiune publică prin emisul său nr. 16.006 din a. 1889. Prețul unui exemplar legat 1.—

Legendar sau carte de citire pentru școlile populare. Partea I-a: pentru al 3-lea și al 4-lea an de școală. Edițiunea X, emendată și aprobată de înaltul minister ung. de culte și instrucțiune publică prin emisul său nr. 11.295 din 1889. Un exemplar legat 1.—

Tot de același autor:

Școala română. Fieș pedagogică și didactică pentru interesele institutelor de învățământ și ale organelor acestora. An. II, IV, și V. (I. și II. e epuizat. Fiecare an 1 fl., cu porto 2.25

Școala practică. Magazin de lecțiuni materii pentru instrucțiunea primară. Tom. II, III, și VI. (I. e epuizat), fie-care 2.— cu porto 2.—

Plan de lecțiuni pentru școlile românești. Intocmit pe 30 de săptămâni — cu porto —.12

Plan de învățământ pentru școlile populare nemaghiare, în înțelesul artic. de lege XXXVIII. din 1868 și 1879. Edit. în urma ordinațiunii minist. reg. ung. de culte și instruct. publ. din 29 Iunie 1889. Nr. 17,284. Prețul —.12

Legea de pensii pentru învățătorii populari din Ungaria, dimpreună cu ordinațiunile ministeriale publicate în urma prețului —.12

Scriptologia sau modul de a învăța o titul scriind. Indreptar pentru învățătorii tractarea cetitului în școala —.12

„Căldarol Plugarului” pe anul 1902. Pretul unui exemplar —.12

Tot de aici se pot procura tot soiul de cărți școlastice și altele, apărute ori și unde.

Recuisite de scris pentru școală și cancelarie. — Tot soiul de tipărituri oficiose.

Tipografia noastră primesce spre efectuare tot soiul de lucrări tipografice cu prețurile cele mai moderate.

Cataloge se trimit ori-și-cui gratis și franco.

Vândătorilor se dă rabatul cuvenit.

Tote comandele a se adresa la: **Tipografia „AURORA” A. Todoran, in Gherla — Szamosujvár.**

(10)